

DECIZIE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Visternicean
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Igor Tuceac,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Igor Tuceac
împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la anularea ordinului de aplicare a
sanctiunii disciplinare,

împotriva încheierii din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost restituită cererea de apel depusă de Igor Tuceac împotriva hotărârii din 02
octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în temeiul art. 369 alin. (1)
lit. a) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a t ă :

La 01 februarie 2017, Igor Tuceac s-a adresat în instanță cu cerere de chemare
în judecată împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la anularea ordinului nr.
01-c din 02.01.2017 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare registratorului
OCT Chișinău – Igor Tuceac.

Prin hotărârea din 02 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,
cererea de chemare în judecată înaintată de Igor Tuceac împotriva Agenției
Servicii Publice a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 16 octombrie 2017, Igor Tuceac a declarat apel împotriva hotărârii primei
instanțe, însă contrar prevederilor art. 365 din Codul de procedură civilă, apelantul
nu a indicat motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Prin încheierea din 21 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat
curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantului un termen pentru prezentarea
apelului desfășurat până la 23 ianuarie 2018, ora 12:00. Concomitent, i s-a explicat
apelantului că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu
va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită
cererea de apel depusă de Igor Tuceac împotriva hotărârii din 02 octombrie 2017 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul
de procedură civilă.

La 03 mai 2018, Igor Tuceac a contestat cu recurs încheierea din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că încheierea instanței de apel urmează a fi casată, dat fiind faptul că nu i-a fost adusă la cunoștință încheierea din 21 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs apelului, și nu a fost citat pentru ședința de judecată a instanței de apel din 23 ianuarie 2018. Astfel, recurentul a solicitat casarea încheierii din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și remiterea cauzei pentru examinarea cererii de apel în instanța de apel.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Igor Tuceac, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea contestată cu recurs a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 23 ianuarie 2018, fiind expediată spre cunoștință participanților la proces la 23 februarie 2018 (f.d. 121), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să confirme momentul recepționării încheierii de către părți. Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost depusă la 03 mai 2018, iar recurentul a luat cunoștință de materialele cauzei, inclusiv și de încheierea contestată, la 21 aprilie 2018, Colegiul consideră că aceasta a fost declarată în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că, prin încheierea 21 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantului un termen pentru prezentarea apelului desfășurat până la 23 ianuarie 2018, ora 12:00. Concomitent, i s-a explicat apelantului că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Copia încheierii din 21 noiembrie 2017 și citația pentru ședința de judecată din 23 ianuarie 2018 le-au fost expediate prin poștă la 22 noiembrie 2017 apelantului și avocatului acestuia la adresa avocatului Dorel Rusu, așa cum a fost indicat în cererea de apel nemotivată (f.d. 97, 109). Corespondența destinată apelantului Igor Tuceac și avocatului acestuia Dorel Rusu a fost recepționată la 28 noiembrie 2018.

Totuși până la 23 ianuarie 2018, ora 12:00 la Curtea de Apel Chișinău nu a fost înregistrată o cerere de apel motivată și, drept rezultat, prin încheierea din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Igor Tuceac împotriva hotărârii din 02 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

În așa mod, vina pentru nerecepționarea corespondenței de către recurent nu poate fi pusă pe seama instanței de apel, dar este interpretată de către Colegiu drept un comportament de rea-voință din partea avocatului recurentului. Or, pe parcursul examinării prezentului litigiu, în nici un act de procedură nu a fost indicată adresa de domiciliu/corespondență a reclamantului/recurent, ci doar adresa cabinetului avocatului Dorel Rusu. Toată corespondența a fost expediată de către prima instanță la adresa respectivă, atât avocatul, cât și recurentul, au fost prezenți în ședințele primei instanțe și nu au invocat niciodată că actele de procedură nu le sunt comunicate la adresa recurentului.

Potrivit copiei contractului de asistență juridică nr. DR-30/01 din 30 ianuarie 2017, încheiat între avocatul Dorel Rusu și Igor Tuceac, anexată la cererea de recurs, avocatul și-a asumat obligația de a-i acorda asistență juridică în reprezentarea intereselor juridice în fața Judecătoriei Chișinău, în dosarul civil privind apărarea drepturilor salariale, intentat împotriva ÎS „Cadastru”, iar în cazul în care va fi respinsă acțiunea, să depună cererea de apel nemotivată. Cu referire la acest înscris, recurentul a invocat în cererea de recurs faptul că odată cu depunerea cererii de apel nemotivată, împuternicirile avocatului său au fost epuizate și, din acest motiv instanța de apel urma să-i aducă la cunoștință actele de procedură lui personal.

Colegiul nu poate reține acest argument, dat fiind faptul că la data pronunțării încheierii contestate, Curtea de Apel Chișinău nu dispunea de copia contractului de asistență juridică menționat, acesta fiind anexat la cererea de recurs, iar adresa de corespondență a fost indicată de către avocatul Dorel Rusu, împuternicirile căruia au fost confirmate prin mandatul nr. 0911266 din 30 ianuarie 2017 (f.d. 2).

Mai mult, Colegiul consideră că, odată fiind recepționată de către avocat încheierea din 21 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, și ținând cont de faptul că avocatul Dorel Rusu cunoștea despre faptul că împuternicirile sale se limitează la depunerea cererii de apel nemotivate, acesta era obligat să-i comunice clientului său actele de procedură ale instanței de apel, în situația în care nu era în drept să depună apelul motivat.

Suplimentar, Colegiul ține să menționeze faptul că în conformitate cu art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a prezenta apelul motivat, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale, precum și necontestarea actului procedural prin care nu s-a dat curs cererii de apel, instituie prezumția recunoașterii legalității acestui act procedural și, în consecință, obligația de a se conforma cerințelor instanței de apel, denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Aplicând normele legale invocate mai sus și jurisprudența CEDO la speță, Colegiul remarcă ca fiind indubitabilă obligația apelantului de a prezenta instanței de apel motivele pentru care contestă hotărârea și încheierile primei instanțe, această obligație fiind stabilită de Lege și urmărind scopul unei bune administrări a justiției în R. Moldova.

În conformitate cu art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Mai mult, principiul disponibilității participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale stabilite la art. 61 CPC, este afectat în pricină în condițiile în care pe parcursul unei perioade îndelungate din data depunerii cererii de apel nemotivate la 16 octombrie 2017 până la 23 ianuarie 2018, dată când cererea de apel a fost restituită, apelantul cunoscând despre obligativitatea prezentării apelului motivat, obligație ce aparține acestuia potrivit Legii procedurale și în lipsa intervenției instanței de apel, nu a prezentat înscrisurile respective.

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de Igor Tuceac împotriva încheierii din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, este neîntemeiat, iar actul de discreție al Curții de Apel Chișinău privind restituirea cererii de apel este unul întemeiat, și care urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Igor Tuceac.

Se menține încheierea din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Igor Tuceac împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova,

Dumitru Visternicean,

Nicolae Craiu